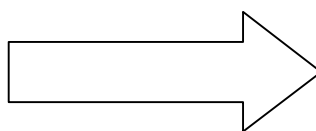

O FTALATIMA

Ftalati su esteri ftalne kiseline koji se koriste kao plastifikatori, odnosno omekšivači za povećanje elastičnosti najčešće plastičnih materijala. Plastični materijali vremenom oslobađaju ftalate, koji u organizam dospijevaju putem hrane, udisanjem, sisanjem i slično. Ispitivanja Odbora za toksikologiju, ekotoksikologiju i zaštitu okoliša u EU (*Comité Scientifique de la Toxicité, de l'Écotoxicité et de l'Environnement - CSTE*) su pokazala da ftalati mogu ugroziti zdravlje djece koja su izložena njihovom djelovanju, izazivajući **reproduktivne, hormonske i razvojne poremećaje**. Obzirom da je dječji organizam znatno osjetljiviji na djelovanje ftalata od organizma odrasle osobe, Europska unija je posebnim propisom regulisala maksimalni dozvoljeni sadržaj ovih opasnih supstanci u igračkama i proizvodima za djecu.

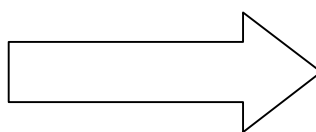
Direktivom 2005/84/EZ, koja predstavlja 22. izmjenu Direktive 76/769/EEZ o ograničavanju stavljanja na tržište i upotrebu određenih opasnih supstanci i preparata, utvrđena je maksimalna dozvoljena koncentracija sljedećih šest ftalata u igračkama i proizvodima za djecu, koja **ne smije prelaziti 0,1% mase materijala, koji sadrži plastifikatore**:

1. DEHP di (2-etilheksil) ftalat
2. DBP dibutilftalat
3. BBP benzilbutilftalat

Ograničenje upotrebe DEHP, DBP i BBP ftalata odnosi se na **sve igračke i proizvode za djecu**

4. DINP di-„izononil“ ftalat
5. DIDP di-„izodecil“ ftalat
6. DNOP di-n-oktilftalat

Ograničenje upotrebe DINP, DIDP i DNOP ftalata odnosi se samo na **igračke i proizvode za djecu koje djeca mogu staviti u usta**

Igračke i proizvodi za djecu koji sadrže gore navedene ftalate u koncentraciji većoj od dozvoljene, ne smiju se stavljeti na tržište EU.

Prilikom procjene rizika i u okviru Direktive 67/548/EEZ Vijeća od 27. jula 1967. o usklađivanju pravnih i administrativnih propisa, koja se odnosi na klasifikaciju, pakovanje i označavanje opasnih supstanci, di (2-etilheksil) ftalat (DEHP), dibutilftalat (DBP) i benzilbutilftalat (BBP) su **identifikovani kao supstance, opasne po reproduktivni sistem i stoga su klasifikovane u kategoriju 2 kao supstance opasne po reproduktivni sistem.**

Naučne informacije u vezi sa di-'izononil'ftalom (DINP), di-'izodecil'ftalom (DIDP) i di-n-oktilftalom (DNOP) ili nedostaju ili su proturječne, ali se ne može isključiti to da one **mogu predstavljati potencijalni rizik**, ukoliko se upotrebljavaju u igračkama i proizvodima za djecu, koji su po definiciji proizvedeni za djecu.

Prema dosadašnjim saznanjima, nemoguće je vizuelno utvrditi prisustvo ftalata u igračkama i proizvodima za djecu. **Prisustvo ftalata se pouzdano može utvrditi laboratorijskim ispitivanjem.**

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je usvojilo **Odluku o ograničavanju stavljanja na tržište igračaka i proizvoda za djecu koji sadrže ftalate**, kojom je preuzeta Direktivom 2005/84/EZ, a u cilju zaštite zdravlja djece u BiH.